

DER HVOR VESTERGADE ENDER . . .

Ringkjøbing

AARBOG 1958-59

BOLLERUPS BOGHANDEL (JENS HOLM) RINGKJØBING

RINGKJØBING AARBOG

1958-1959

REDIGERET AF
HENNING BANGSGAARD

RINGKJØBING
BOLLERUPS BOGHANDEL - JENS HOLM
1959

33. AARGANG

A. RASMUSSENS BOGTRYKKERI
RINGKJØBING

Omslag efter akvarel
af maleren Peter Holm

RINGE I VANDET OMKRING RINGKJØBING

Hvis det ikke var første gang jeg saa det, skal det nok ha været første gang jeg gjorde mig det klart at naar man kaster en sten i vandet, danner der sig ringe om det sted stenen falder. Om det var før eller efter at den nye havn blev bygget, ved jeg ikke bestemt, men jeg har en fornemmelse af at det var paa dybt vand stenen sank, saa det maa vist nok ha været efter 1905 eller deromkring.

Det var Svend Bildt der kastede stenen. Han var i lære hos smed Johansen, og i middagspausen stod han og slog smut fra 'æ slævested' – altsaa der hvor Dyekjær havde sine hyttefade og pramme. Jeg selv stod ude paa molen. Han var god til det, men der var altsaa en der kiksede, og det er den jeg vil huske resten af mit liv, med ringe i det graa-sort fjordvand.

I de første af ens barneaar skrives der mange smaa ting med uudslettelig skrift, og man bindes til sin fødeby med mange baand.

Nu og da har jeg selv kastet en sten i vandet i form af smaa forløb og artikler om min hjemegn – smut og plump i mellem hinanden – og i aarenes løb har jeg faaet mange vidnesbyrd om at de har dannet ringe i vandet og sat noget i bevægelse – undertiden langt borte fra Ringkøbing, men i sind der som mit er bundet til den by og den egn med tusinde traade.

Mit forfatterskab har skaffet mig mange glæder, bl. a.

gode venskaber, men der er faa ting der har glædet mig mere end de breve og de kontakter jeg har faaet ad den vej. Gamle venner og nye bekendte har bekræftet min tro paa at der er noget særligt ved Ringkøbing, og at vi er mange der føler os taknemlige for lykkelige oplevelser og erindringer knyttet til denne lille plet paa verdenskortet, og som derfor gerne vil være gode ambassadører for den by vi stammer fra.

I tillid til at det ikke alene er mig der kan ha glæde af disse ringe i vandet omkring Ringkøbing, har jeg samlet lidt sammen som her gengives med eller uden brevskriverens eller fortællerens navn. Nogle af beretningerne vil maaske blive nye sten der danner nye ringe i vandet.

— — —

Jeg vil begynde med et brev der rækker langt tilbage i tiden. Min far, Rahbek Smith, var soldat i begyndelsen af halvfjerdserne, bl. a. sammen med Anders Boutrup, der senere blev lærer i Hover. Naar Boutrup op gennem aarene var i Ringkøbing, skulle han jo gerne ind i min fars butik og ha en lille snak. Huset paa Torvet, hvor min far havde sin forretning og vores hjem, er i sommer revet ned for at Torvegade kunne faa en bredde der svarer til tiden og biltrafikken. Det gav et stik i hjertet da jeg saa det tomme hul, men saadan set er 'den tabte tid' jo i forvejen gaaet tabt og har kun chance for en fortsat existens i hjertet paa dem der kan huske. Et hus holder ikke ret meget fast. Foranlediget af en bemærkning jeg havde ladet falde i et interview i 'Dagbladet', skrev en søn af lærer Boutrup til mig og fortalte at han for ca. 75 aar siden var med sin far inde i min fars butik, og ved den lejlighed havde min far givet drengen en blank og rød gummibold. Saadan en bold var dengang sikkert en begivenhed ud over det almindelige, og dertil kommer at en venlighed mod et barn tit faar et langt liv.

Torvet med Rahbek Smiths hjørne omkring århundredskiftet.

Samme hjørne med den udvidede Torvegade i dag.

Min far døde som en fattig mand for næsten 40 aar siden. Er det mærkeligt at det har varmet mig at faa en hilsen fra den forlængst forsvundne butik og fra min vennesele fars lykkelige aar?

For et par aar siden fik jeg et brev fra en Ringkøbinger som jeg ikke huskede der hjemmefra. Vi har nok gaaet i skole samtidig, men han hørte til de smaa, og dem lae man kun sjældent mærke til. Han skrev at en af hans venner havde inviteret paa søndagmorgenkaffe, men da han kom var vennen ikke staaet op endnu. For at fordrive tiden, greb han paa maa og faa i reolen, og fik fat paa en bog der hed Hverdagens røde frakker af en forfatter han godt vidste var fra Ringkøbing, og postbud Sørensen vidste han da ogsaa godt hvem var. Tilfældigt gav han sig til at læse følgende lille forløb om *Manden med tøjrollen*:

'Jeg husker det tydeligt, skønt det nu snart er 40 aar siden, det var en eftermiddag med almindeligt mørkt vejr og en temperatur der ikke har indpræget sig, saa for saa vidt kunne det godt være ind under jul; et par heste var løbet løbsk med en stor arbejdsvogn og kom skramlende med gnister fra sko og vognhjul ned gennem Vesterstrandgade.

En graaskægget bondemand, som jeg hverken har set før eller siden, kom gaaende med en stor rulle klæde under armen. Han gav sig til at svinge med rullen op og ned for at standse hestene, hvad der dog ikke lykkedes ham. Hestene løb videre og forsvinder ud i det uvisse. I min bevidsthed er det som om de løber endnu, men manden dukker op i min erindring med aars mellemrum, midt paa kørebanen, viftende og vinkende med en tøjrulle, i husenes fulde højde forekommer det mig.

Paa dage hvor jeg har det med at fortabe mig i enhver

tanke, kan jeg spørge mig selv: Hvis det nu var livet om at gøre, kunne jeg saa finde ud af hvem den mand var? Ube-grænsede pengemidler staa naturligvis til min raadighed (i den slags tankelege sparer jeg aldrig) ligesom ferie aaret rundt forudsættes.

Manden selv er antagelig død forlængst, og mon han har betroet sig til nogen forinden. Hvis han havde standset hestene, var det sikkert blevet til en historie han havde fortalt, men maaske genkendeligheden saa var gaaet sig en tur. Det hænder.

Nej, man maa sikkert sætte sin lid til øjenvidnerne. Mon cigarhandleren saa det, og hvor bor han nu, hvis han lever? Eller en af skomager Banks talrige drenge, men hvem, og vil de vide hvem manden var? Efterhaanden som mulighederne, selv de fantasifuldeste, gennemgaas, hælder jeg mere og mere til den tro, at jeg er den eneste i hele verden, der husker manden med tøjrollen.

Han har fulgt mig livet igennem og jeg er paa en maade kommet til at holde af ham. Den tanke at det kun er i min bevidsthed han staa, indtegnet i den mørknende gade med de løbske heste farende forbi, den slaar mig med vemod og medfølelse. Hvad vil han gøre naar jeg dør? Hvor vil han staa og vifte, saadan som han nu har staaet en menneskealder, urolig og nervøs og med evighedens træk i sit graa skæg?

Brevskriverens kommentar lyder saadan:

'Det var ganske rigtig en vinterdag med mildt og fugtigt vejr, og det var ogsaa lige før jul, for min mor havde gjort rent i hele huset til den forestaaende fest, og det var den egentlige aarsag til løbskkørselen, i hvert fald indirekte. Hun havde skuret gulvene til fernisering og for at faa dem tørre og samtidig holde dem rene indtil fernisering kunne finde sted, skulle der lægges gamle aviser paa, derfor siger

hun til mig: Her er en 25 øre, kan du gaa ned o æ dagblad og købe gamle aviser.

Jeg vandrede af sted fra Vesterstrandgade hvor vi boede, men henne paa Frederik Nielsens hjørne mødte jeg Svend Grydegaard der kom gaaende med et kosteskaft i haanden. Vi slog følge men blev hurtigt enige om at vi gad ikke gaa helt ned o æ dagblad, saa vi gik ind paa Amts avisen i Nørregade. Vi afgav vor bestilling til 'Lille Ras' som gerne vandrede paa gaden med hænderne i baglommerne. Lille Ras bandt en snor om avisbundet, men kun paa den ene led. Vi drog afsted, men ude paa gaden fandt vi ud af at bundtet meget passende kunne anbringes paa kosteskaftet paa samme maade som Josvas spejdere bar den mægtige vinklase, da de vendte tilbage fra Kanaans land.

Det gik godt indtil vi naaede ned i Vesterstrandgade. Pludselig sker der det forfærdelige at snoren springer og alle aviserne flagrer ud som vingeskudte fugle foran et hestekøretøj. Saa er det begivenhederne tar fart og manden med tøjrollen kommer ind i billedet. Jeg kan ikke sige hvem han var, men jeg kan endnu saa mange aar efter se det bekymrede udtryk i hans øjne.

Svend Grydegaard blev grebet af panik og sansede kun at skrike: æ snor er sprungen, æ snor er sprungen.'

Ringkøbings kulturgesandt i U S A, Olga Andersen, (datter af cigarmager Inversen), der ogsaa bidrager sit til at mine bøger om Ringkøbing skal blive læst i – jeg har indtrykket af – samtlige nordamerikanske fristater, var i 1957 hjemme paa besøg i Danmark – and what a visit! Vi havde en lille modtagelsesfest for hende i Ringkøbing Foreningen en dejlig sommeraften i de smaa haver i Pilealle. 'Jeg vil huske den aften lige saa længe jeg lever' har hun gentagne gange skrevet til sine danske venner og det er mange, og hun opretholder en levende korrespondance med dem. Hen-

des energi er amerikansk, men hendes hjerte er saa ringkøbingsk som noget. Hendes trofasthed og hendes interesse for enhver detaille vedrørende Ringkøbing er uden lige, og det vil sige meget, for der er mange der hænger ved den lille by.

Da hun var herhjemme opsøgte hun i Esbjerg cigarhandleren, der er omtalt i forløbet om manden med tøjrollen. Trods sin høje alder og de mange aar kunne han straks genkende Olga, hvad der maa varme et saa trofast hjerte som Olgas. Manden med tøjrollen kunne han nu ikke huske noget om, saa det blir nok som jeg skrev, han vil blive uhjælpelig hjemløs om nogle faa aar, for hvor er der meget der udslettes hver gang et menneske dør.

Da Olga skrev og fortalte mig om sit besøg hos Cigarhandler Andersen, som han hedder, spurgte jeg om hun vidste noget om hans søn Vilhelm, der var en af mine legkammerater derhjemmefra Vesterstrandgade, og som jeg ikke havde set siden 1916. Via Chicago fik jeg at vide hvor han boede i Kolding, og jeg har vekslet breve med ham ogsaa. Vi kan med nogen ret hævde at vort Ringkøbing-frimureri er blevet verdensomspændende.

Alle jeg kommer i brevvæksling med, kan huske noget jeg har glemt. Vilhelm Andersen havde bl. a. denne erindring fra Sommerlyst: Det er let at springe over Bassegrov, sae Ole Glistrup, han satte over i to hop.

Hvis jeg nu nævner et par mere af dem der har skrevet til mig, saa blir der en hel masse jeg vil føle jeg springer over, og det vil jeg være ked af. Der er jo ogsaa grænser for hvor lang jeg kan gøre min artikel. Jeg vil sige tak til alle der har fortalt mig noget om Ringkøbing, mundtligt eller skriftligt, og naar jeg nu citerer noget af et brev der lyder som pral, saa er det paa en maade en kvittering og en tak til alle der har hjulpet mig med at huske 'som det var'.

En ven der bor i Aalborg skrev følgende:

'For et par aar siden var jeg efter mange aars forløb paa besøg i Ringkøbing og traf nede ved æ slævested en flok mænd som jeg kom i snak med. Det var Mumme og Smak og Thies og nogle flere som ville være helt ukendte under deres rigtige navne. Snakken faldt paa Ringkøbing nu og i gamle dage. Thies fattede kærligt om sin grønne Tuborg og sae: Nej – den eneste der kan skrive om Ringkøbing som det var, det er ham Johannes Smith. De andre nikkede bifaldende og hævdede deres flasker med en højtid som var det en nobelprisuddeling. Jeg forstod dem, for jeg har ogsaa mange gange glædet mig over dine smaabøger fra Lillebyen'.

Selv om det ikke er Ringkøbing akademiske 'aderton' der kaarede mig ved den lejlighed, har beretningen glædet mig meget, især hvis Mumme og Smak og Thies har hørt til 'æ fjordunger', for dem har jeg altid gerne ville bedømmes gunstigt af. De laa jo i spidsen paa de omraader drengelae mest vægt paa, og børn fra det pænere borgerskab derhjemme var meget lettere at imponere.

Men altsaa – den mig tilkommende ære vil jeg gerne dele med dem der i aarenes løb har hjulpet mig med at huske.

Og saa vil jeg iøvrigt gribe lidt tilfældigt ned i bunkerne af beretninger.

Begrebet slik er jo nu om dage synonymt med snold. I sin tid var en slik et kræmmerhus fyldt med stivnet sirup, undertiden med hakkede mandler i. Kræmmerhuset skulle helst være af pergamentpapir, men hvis man saa en knægt med blæk i mundvigene kunne det være fordi der var brugt kasserede skriveskriver og stilebøger. For slikkonen var det en fornuftig transaktion fordi sælgerne i reglen købte slik for pengene de fik for hæfterne.

Ihukommende denne eftertragtede spise har en af mine venner skrevet følgende: 'En sommeraften i skumringen var

vi nogle stykker der drev rundt i de stille gader og nød en slik vi havde været henne at købe lige overfor Lisagers i Vestergade. Blandt de nydende var der en dreng som vi misundte en del af en bestemt grund. Allerede som 13 aarig havde han faaet alle sine tænder afskaffet og var blevet udstyret med protese, eller gebis som det hed dengang. (Dels var det interessant dels fik han jo aldrig tandpine mere.) Nu kan man godt paa et vist tidspunkt faa for meget af den søde slik, og drengen med gebisset fik pludselig saadan en lede ved sin slik, at han med et flot kast slyngede den over taget paa Lille Petersens lave hus. Men ak og ve, gebisset havde bidt sig fast i slikken og fulgte med paa luftrejsen. Snart efter laa vi paa hænder og knæ og rodede mellem blomster og køkkenurter i haven bag huset. Omsider fandt vi det og fik den værste jordbørstet af gebisset inden det kom paa plads igen. Han turde jo æt kom hjem uden.'

Fra samme meddeler stammer følgende beretninger:

'Jeg ser i en af Ringkøbing Aarbøgerne at Inger ... har holdt sølvbryllup. Hun blev mor i en meget ung alder, og jeg kom til at tænke paa at Jens Peter og jeg en dag mødte hende omme i Mellemgade hvor hun kom med sin barnevogn. Uden formaliteter af nogen art siger Jens Peter med et nik mod barnevognen: Er det din, den bette? Ja, det er'et da.

Et tænksomt udtryk breder sig over Jens Peters ansigt, saa siger han: Jah, de lawer nu noen pæn' børn her i Ringkøbing.

Og med denne lokalpatriotiske bemærkning der tændte lyset i Ingers øjne, gik vi bare videre.'

En omtale af Hundahls Reberbane affødte følgende erindring: Min bror var vist nok den første i Ringkøbing der etablerede slow motion strejke. Mens rebslageren gik

baglæns derude paa reberbanen, trak min bror hjulet hver eftermiddag efter skoletid, og han fik den fyrstelige betaling af 50 øre om ugen. Det var nu ogsaa for lidt syntes han, og en dag tog han mod til sig og sae: Jeg sku sie at jæ sku ha 75 øre paa lørdag. (Udtrykket *jeg sku sie* faar en hel tidsalder til at træde frem for mig. Man var saa lidt i sig selv at det var den eneste naturlige indledning til enhver besked man havde at overbringe.)

Hundahl for op og betvivlede i velvalgte ord min brors mentale tilstand, men min bror slap hjulet og sae: 'saa vil jæ æt træk æ hjul mer', og samtidig satte han omdrejningstallet ned. Hundahl der befandt sig ude paa banen og som var afhængig af hjulets bevægelser, truede med at varme hans ører, men hjulet truede til gengæld med helt at gaa i staa, og min bror vovede det sidste udfald: Faar jeg saa 75 øre paa lørdag? Hundahl har enten følt sig irriteret over hjulets ringe fart eller maaske blev han imponeret over min brors dristighed, det endte i hvert fald med at han gav sig og hjulet fik normal fart igen.

Ja det var smaa penge det drejede sig om dengang, og mange af byens erhvervsdrivende sad og hakkede slemt i det. Om en af dem har jeg faaet følgende fortalt mundtligt. Vedkommende var meget plaget af sine kreditorer og det var næsten et dagligt fænomen, at han blev ringet op i telefonen og skældt ud for manglende betaling af forfaldne poster. Men en dag ville han ikke finde sig i det. Hans svigermor var død og der forlyder ikke noget om hvor stort savn det affødte – det kan jo ligge lidt forskelligt – men da en af kreditorerne ringede til ham for at gi ham den sædvanlige omgang, bremsede han ham straks med følgende bemærkning: *Sinne, sinne a haar sorg*. Vestjyder vil vide hvordan r'et i sorg blev udtalt i den situation.

Gamle fotografier dukker nu og da frem fra mange kanter, og Ringkøbing Foreningen har i aarenes løb faaet en ikke ringe samling lysbilleder fra det gamle Ringkøbing. Fra Andreas Beiteres arkiver er en del blevet reddet. For et par aar siden sendte en af de hjemmeblevne Ringkøbingere mig et helt album med billeder fra omkring aarhundredskiftet; flere af dem var helt nye for mig. Det var togfører Peter Knudsen, hvis afdøde bror Knud jeg handlede frimærker med, og som jeg nu ser for mig med en lille rund hue paa hovedet, ikke en ulden lue som vi brugte meget paa isen, men en klædeskalot af en type der for længst er gaaet af mode. Man ved aldrig hvad man kommer til at tænke paa naar man hører et navn man halvt har glemt.

Det er for resten charmen ved at gaa paa jagt i fortiden. Den dag De mindes noget De ikke har skænket en tanke i 40 eller 50 aar, har De faaet en gave. Det er maaske hemmeligheden bag det sammenhold man gang paa gang møder, mellem folk fra samme egn og tid.

Associationer kan være lysbringere, hvad denne lille beretning vidner om. 'Min mor, der døde i 1952', skriver en af mine venner, 'havde nogle meget triste aar til sidst, og selv om jeg kunne bøde lidt paa det økonomiske, tæredes hun langsomt hen af en haabløs sygdom. En dag jeg kom gaaende paa Nørrebrogade, passerede jeg en lille blomsterbutik hvor der udenfor stod et syltetøjsglas med hjertegæs. Jeg kom til at tænke paa det lille afsnit i din bog: 'Rundt om Ringkøbing' hvori du omtaler engen nede ved gasværket med hjertegræsset. Jeg købte en buket og bragte den med hjem. Stillet sammen med de andre buketter var den jo uhyre beskeden, men det lys der spredtes over min mors sygdomshærgede træk, fortalte tydeligt hvor glad hun blev. Aah ja, sae hun, dem var der saa mange af vesten om æ by. Hvad det var for en by, var vi selvfølgelig ikke i tvivl om.'

Der hvor Vestergade ender
i en stille hegnet lund
findes flest af slægt og venner,
derfor standser vi en stund.

Jeg har tit faaet bekræftelse paa at jeg ikke er ene om at føle noget ved at slentre rundt paa kirkegaarde, men faa breve har sagt mig mere end det som Rudolf Bergquist har givet udtryk for i saa henseende. Det kan minde meget om den berømte Spoon River Anthology af den amerikanske digter Edgar Lee Masters, som lader de døde paa den lille bys kirkegaard fortælle sandheden – meget ofte en bitter sandhed – om sig selv og andre. Det er i overensstemmelse med brevsriveren at jeg her vil udelade nogle af de lidt for gennemskuelige tilfælde som eventuelle efterlevende ikke vil synes om. Ingen tror jo at alt var idyl og fordragelighed derhjemme, men vi vil nøjes med at tænke paa de mere harmløse ting som næppe vil forarge nogen.

O æ kjærgaard.

»Naar jeg kommer til en by, gaar jeg som regel ind paa kirkegaarden. Den taler sit eget fortrolige sprog om livets forkrænkelighed, og tit træffer man bekendte som paa et eller andet tidspunkt har strejft ens livsbane, men som saa igen er forsvundet som skibe i natten.

Det gælder selvfølgelig i særlig grad min lillebys kirkegaard. De er her alle, alle de der var med til at præge eller farve vores første aar.

Her hviler den for tidligt opslidte rullekone, som forsagede alt for at hendes søn kunne læse til præliminæreksamen og faa en ordentlig start i livet.

Her hviler den gamle fysiklærer der kunne fortælle saa inciterende om lyset og dets virkninger at selv vi 12 aarige

drengene kunne forstaa det og blive fanget af det, men samtidig i et saadan plan at baade Ole Rømer og Niels Finsen ville have nikked bifaldende.

Her hviler den unge pige som traadte fejl paa dydens vej og gik i æ fjord, fordi det fædrene ophav til hendes 'i synd' avlede barn kun var at kigge efter i vejviseren.

Her hviler den pedantiske fuldmægtig som – naar han ville fortælle at noget gik efter en snor – trak et stykke snor op af lommen.

Her hviler den fine gamle frue som var alle bydrenge gode fe. Hun hjalp dem og bragte ogsaa paa andre maader end de rent haandgribelige solskin ind i deres tilværelse.

Her hviler sønnen af det honette borgerpar – død 24 aar gammel. Efter forældrenes udsagn var han lidt tilbage, efter den mere massive vurdering vi drenge anlae, var han hel tunte. Ved hans død sae en gammel kone: Det vaar endda en lykk' te Worherre han løst' op for ham.

Her hviler den gamle pige med det ublide temperament der skreg Hold kæft til fløjtekedlen paa det varme komfur.

Her hviler den fremskridtsvenlige pebersvend som engang sidst i forrige aarhundrede vakte opsigt ved at cykle til Søndervig, ta havbad og cykle hjem igen. Har man hørt mage.

Her hviler den estimerede borger der til daglig smykkede sig med dannebrogordenens roset i reverset paa sin noble graa diplomat, og som alligevel paa de varme sommerdage belurede pigerne naar de badede mellem fjordbreddens siv.

Her hviler den ukendte vandringsmand der skræmte en flok badende drenge fra sans og samling ved at drive død og druknet ned ad aen med sin bowler paa hovedet.

Her hviler syersken i hvis systue vi drenge uden blufærdighed trak vores bukser af og fik dem tørret naar vi var faldet gennem isen, og ikke turde komme hjem i vaad tilstand.

Her hviler den kgl. embedsmand der hilste paa en bydreng med samme grandezza som paa det øvrige borgerskab, og som altid naar der var lejlighed til det, viste en sindets storhed der varmede langt ind i en ellers triviel hverdag.

Paa mine rejser i udlandet har jeg ofte staaet foran pompøse mindesmærker med manende, tankevækkende, højstemte dybsindigheder til eftertanke for kommende slægter. Hvis man kunne tænke sig en samlet gravskrift gældende for den lille bys mindelund – et budskab til nye generationer – har man maaske lov til at forestille sig at vestjysk lune og taalsomhed ville give sig udtryk omtrent som:

Ja, ja, vi kom'et da igjennem.

Denne fine formulering af Bergquist vil jeg lade være den sidste af ringene i vandet omkring Ringkøbing, i hvert fald i denne omgang.

Johannes Smith

1958

OKTOBER

Ja, lille er det, vort museum, men godt, med fine samlinger og rige minder og anerkendt over det ganske land. Det lever, vort museum. De døde ting lever. Stilfærdigt ligger de og fortæller vore forfædres historie. Man fornemmer deres stærke tale som et sug i sindet, og man takker de fremsynede mænd, der skabte alt dette. – Til lykke med de 50 år.

1. har A. Skriver været graver og kirkegårdsgartner i Rkb. i 25 år. – Stationsleder Folmer Husted har været Falckmand i 25 år og får overrakt fortjenstmedaljen i guld. – 10. I aftes genstartede Ringkøbing Motorklub med 23 medlemmer under navnet Ringkøbing og Omegns Motorklub. – 11. Østerdige har nu som den sidste vej i Ringkøbing fået elektrisk lys. – 15. På Højskolehjemmet viser en kreds af folk fra Holmsland os på en meget fornøjelig måde, hvorledes man levede og virkede »En daw for hunner år sind«. 25. har fuldmægtig Werner Sørensen været ansat i 25 år ved Den vest- og sønderjydske Kreditforening. – 26. Smedemester Georg Andersen flytter sin virksomhed til Ø. Rindum og opfører et maskinværksted, lager- og udstillingsbygning til 160.000 kr. – 27. Ringkøbing Museum har i dag bestået i 50 år. Dagen fejredes med en reception, hvor museet blandt meget andet fik

foræret en legemstor udgave af Ringkjøbing-pigen iklædt den særprægede festdragt. Efter receptionen var der fest på Højskolehjemmet. – 30. var der rejsegilde på den sidste blok på Kronager.

Sølvbryllup: 11. Gasværksarbejder Johs. Knudsen og hustru, Grønningen. – 29. Slagtemester William Knudsen og hustru, Herningvej. – 31. Fiskehandler Stengaard og hustru, Herningvej.

Bryllup: 12. Frk. Ellen Kristensen (d. af Karl K., Rkbg.) og fængselsbetjent Villy Madsen, Herborg. – 18. Ekspeditrice, frk. Iben Ørberg Madsen, Nyborg, og ekspedient Finn Jensen (s. af O. Ditlev Jensen, Rkbg.). – 25. Laboratorieassistent frk. Tut Lodberg, Esbjerg, og stud. tech. Per Lambæk Mortensen (s. af fru E. L. M., Rkbg.). – 25. Frk. Helga Thygesen (d. af Fr. T., Rkbg.) og Egon Christensen, Astrup. – 25. Frk. Anna Refstrup Pedersen, Opsund, og rørlægger Peter Lundal Nielsen, Rkbg.

Fødselsdage: 3. Fru Kirsten Jacobsen, »Priorgården«, 80 år. – 4. Fru Dorthea Thomsen, Nørredige, 70 år. – 16. Fisker Jens Dam Mortensen, Bymarken, 60 år. – 16. Kristian Henningsen, Vejskillingen, 65 år. – 25. Kontorchef Carl Kjergaard, København, 60 år. – 27. Fhv. murerarbejdsmand Andreas Nielsen, Godthåbsvej, 80 år. – 28. Rentier Alfred Østerby, Vestergade, 65 år. – 29. Fru Ane Andersen, Smedegade, 70 år.

Døde: 1. Fru Ane Kathrine Sørensen, alderdomshjemmet, 88 år. – 3. pens. lærer K. Kristensen, Rindum villaby, 85 år. – 4. Vejformand Chr. Overgaard, I. P. Nielsensvej, 58 år. – 15. Fhv. skomager Chr. Mikkelsen, Rkbg., 83 år. – 17. Fru Jenny Bjerg, Rindum, 74 år. – 20. Fru Augusta Mikkelsen, V. Strandgade, 78 år. – 25. Fru Josephine Sørensen, alderdomshjemmet, 88 år. – 27. Fru Poulina Andersen, V. Strandsbjerg, 66 år.

NOVEMBER

Alle, alle sover de i højen (Lee Masters).

Novemberdage på kirkegården med bleg sol over de gamles grave. Fred og fristed for både levende og døde. Når jernlågen smækker i bag en, er verden lukket ude. Man træder tyst. Selv vinden, der hujer over viadukten, dæmpes her, og den kummerlige sol afgiver en smule lunhed. Gravenes besindighed er et momento mori, der gør godt at snuse til en ganske almindelig travl dag. For – alle, alle skal vi engang sove i højen.

1. er det 50 år siden, vognmand Theodor Jensen begyndte som vognmand i Ringkjøbing. Samme dag forflyttedes toldforvalter N. A. Herly til Thisted. – 8. I dag er der rejsegilde på det ny missionshotel. – 13. Børge Hindø går som formand for Arbejderne Fællesorganisation og afløses af mekaniker Joh. Flindt. – 17. Rkbg. kommunes regnskab udviser et driftoverskud på 247.925 kr. – Rkbg. byråd bevilger ekstraordinært tilskud på 3500 kr. til folkebogsamlingen. Til medlem af ligningskommissionen valgte byrådet for venstre-konservative: Dommerfuldmægtig Krebs Hansen, fabrikant Niels Skytte jun. og stenhugger N. P. Nielsen. Socialdemokraterne: Arbejdsmand Chr. Jeppe Pedersen, toldassistent Poul Jepsen og kontorassistent Kaj Nørgaard. Den frie borgerliste: Manufakturhandler Vagn Vestergaard. Til formand valgtes dommerfuldmægtig Krebs Hansen. – 18. Redaktør Vilhelm Nielsen fratræder som kasserer for Det jydsk Venstre. – 22. Med forstander Lorenz Hansen, Fjordvang Skolegaard, som formand fremlægger et nedsat udvalg planer om at bygge en vestjysk halm-papfabrik til 18 mill. kroner. Der arbejdes nu med at tegne tilsagn om 15 000 tons halm, der er betingelse for at planen kan realiseres. –

26. Stationsforstander Georg Andersen fratræder DSB og forlader Ringkjøbing efter 10 års tjeneste her. – 27. Trafikkontrollør R. C. G. Andersen, Korsør, udnævnt til stationsforstander og toldkontrollør H. A. M. Iversen til toldforvalter i Ringkjøbing.

Guldbryllup: 18. Klaus A. Klausen og hustru, Vellingvej.

Bryllup: 7. Frk. Oda Jepsen, Lemvig, og fisker Iver Kjær Sørensen (s. af enkefru P. S., Rkbg.). – 8. Frk. Aase Iversen (d. af slagterm. I., Rkbg.) og Aksel Øllgaard, Lem. – 11. Ekspeditrice, frk. Ruth Engelbrecht Rohde (d. af ejendomsmægler R., Rindum) og repræsentant Preben Simonsen, Rkbg. – 15. Frk. Grethe Laurberg (d. af skrædderm. L., Rkbg.) og assistent Finn Thornild (s. af kirkeværge Th., Rkbg.). – 16. Frk. Ingelise Nørremark, Lem, og Villy Kjærgaard Pedersen (s. af Chr. P., Rkbg.). – Frk. Edith Madsen, Herborg, og Tony Bennedsen (s. af bankfuldmægtig B., Rkbg.). – 23. Trikotagehandlerske, frk. Chrestine Brandorff, Rkbg., og Andreas Thomsen, Seggelund. – Frk. Maj Britt Persson, Helsingborg, og radiotekniker Emil Kamp Lange, Rkbg. – 29. Frk. Sonja Jensen (d. af fru M. J., Rkbg.) og fisker Torben Poulsen, Nr. Lyngvig.

Fødselsdage: 1. Fru K. Larsen, Bredgade, 65 år. – 5. Arrestforvarer A. Sørensen, Randers, før Rkbg., 70 år. – 15. Iver Iversen, Vellingvej, 80 år. – 15. Sadelmager Mathias Pedersen, Mylius Erichsensvej, 50 år. – 16. Dyrlæge A. Wille, Vestergade, 70 år. – 19. Henriette Vang Christensen, Smedegade, 70 år. – 23. Kjeld Olesen, Fjordvang, 80 år. – 27. Marius Hansen, Nørregade, 75 år.

Døde: Fru direktør la Cour Pindstrup (f. Bennedsen), Randers, før Rkbg. – 23. Tidl. skibsfører ved VBV, Olaf Sinding, Helsingør, før Rkbg., 77 år.

DECEMBER

For to år siden startede Ringkjøbing Kammerkor under ledelse af organist Frello. Siden den tid er koret vokset, om ikke i størrelse, da i kunnen. Det kan ikke nok påskønnes, dette indslag i Ringkjøbings ellers så vegeterende musikliv. Når man tænker på, at Ringkjøbings musikforening i sin tid mødte med to (eller var det 20) tilhørere til en Talmanyi-aften, må man dog betragte det som et fremskridt, at Ringkjøbing kirke her ind under jul var stuvende fuld til en koncert, hvor organist Frello spillede Bach og Buxtehude og kammerkoret sang de smukke julesalmer.

3. En anonym kvinde i Rkbg. har skænket kirken en smuk alterdug. Motivet i dugen er 21 sammenslyngede kors udført i hardangersyning. – 4. Der udskrives 64.010 kr. i kirkeskat i Rkbg. – Pastor Fink, Rindum, valgtes til højskoleforeningens formand. – 12. Cand. jur. Knud Dalgaard-Knudsen deltager i prof. Gløbs Bahreinexpedition. – 15. Skattekontoret oplyser at tre fjerdedele af byens borgere i 1957 havde en skattepligtig indtægt under 10.000 kr., at 431 havde mellem 10 og 20.000 og 83 over 20.000. – 20. Foreningen »Melodier vi mindes« forærer fjernsynsapparat til de gamle på alderdomshjemmet. – 24. Politiet i Rkbg. får som gave gammelt politiskilt, som Mylius Erichsens far brugte.

Guldbryllup: 5. Blikkenslager Peder Bank og hustru, V. Strandsbjerg. – 11. Murermester Niels Jespersen og hustru, Esbjerg, før Rkbg. – 13. Pens overportør T. V. Lerche og hustru, Risskov, før Rkbg. – 15. Skomager Martin Ibsen og hustru, Nørregade.

Sølobryllup: 12. Gasværksarbejder Vilhelm Poulsen og hustru, Smedegade.

Bryllup: 6. Frk. Gerda Hansen, Rindum, og Arne B. Jensen (s. af Bernhard J., Rkbg.). – 11. Frk. Hanne Andersen (sønne-datter af Peter A., Rkbg.) og landmand Thomas Pedersen, Højbjerg. – 26. Telefonistinde, frk. Birthe Pedersen, Rkbg., og typograf Herbert Leach (s. af bager L., Rkbg.). – Frk. Lis Hansen (d. af Harald H., Rkbg.) og bagermester Helge Grønne, Kbhvn. – 27. Frk. Inger Sanddahl Jeppesen (d. af tømrer Sigurd J., Rkbg.) og Vagn Nielsen, Holstebro. – 28. Frk. Kirsten Andersen, Madumflod, og Preben Sørensen, Rkbg. – Frk. Anny Nielsen, Thyborøn, og Poul Erik Larsen (s. af fru Maren L., Rkbg.). – Frk. Bodil Jensen (d. af havnefoged Mogens J., Rkbg.) og Henning Højland, Esbjerg. – Frk. Gerda Christiansen (d. af formand P. C., Rkbg.) og snedkersvend Gunnar Røjkjær, Silkeborg.

Fødselsdage: 2. Postmester Martin Mikkelsen, Storeheddinge, før Rkbg., 60 år. – 11. Fru Anne Sofie Christensen, Kongshøjvej, 70 år. – 16. Fru Ane Jacobsen, Kongevejen, 75 år. – 28. Tidl. gårdejer Niels Ibsen, Kongevejen, 90 år. – 29. Købm. J. M. Nør-gaard, Bredgade, 60 år. – 31. Typograf Arthur Fog, Enighedsvej, 60 år.

Døde: 13. Fru Signe Schou, Østergade, 72 år. – 25. Fru Karen Iversen, Kongshøjvej, 70 år.

1959

JANUAR

Natten til onsdag den 31. januar skruede isen i Ringkjøbing fjord. Den, der har overværet dette natur-spil, glemmer det aldrig. Det er både betagende og gru-opvækkende. Larmen er ikke det værste, men denne nådesløse kraft, der hensynsløst skubber sig vej frem, løftende tonstunge sten, som var de vat, vækker en følelse af rædsel og beundring. Skruningerne kommer i bølger, og tommetykke isflader skyder sig ud, store som butiksruder, og står vandrette i luften, før de klirrende falder ned og mases til kvas af de følgende. – Natten til onsdag dannede skruningerne meterhøje bjerge, krøb op ad skråningerne medførende sand og jord og sten og bundgarnspæle. Der menes, at denne isskruning har lavet ravage for at par tusinde kroner. –

1. Amtmand Aage Rangel Nielsen er udnævnt til ridder af Dannebrog. – Kontorchef O. Tüchsen, Bildtsvej, har været ansat i Vest- og sønderjydske Kreditforening i 40 år. – Toldpakhufor-mand Niels Møller ved toldvæsnet i 40 år. – Ølhandler Peter Di-nesen har haft Carlsberg-depotet i 25 år. – 7. Et 4000 år gammelt

lerkar er fundet i Højmark og anbragt på Rkbg. museum. – 12. Byrådet oplyser, at det nu er vedtaget at oprette selvstændige arbejdsanvisningskontorer i Herning og Holstebro, mens kontoret i Ringkjøbing videreføres som filial under Herning-kontoret. – 13. Så kan der igen glides på skøjter på Danmarks største isbane, Rkbg. fjord. – 15. I 1958 blev der bygget 21 nye huse i byen. – 16. En kreds af fiskere har købt Hv. Sande fiskemelsfabrik for 255.000 Kr. – 20 byggegrunde er udstykket på den gamle skydebane og den af kommunen erhvervede grund, der støder op dertil. – Ringkjøbing skakklub fejrer 40 års jubilæum. Pens. stationsforstander K. Jeppesen, Rindum, har været formand alle årene.

Guldbryllup: 2. Fhv. sygehusportør Viggo Nielsen og hustru.

Sølvbryllup: 14. Købmand Frede Nielsen og hustru, Bramminge, før Rkbg.

Bryllup: 10. Kontorist, frk. Elly Bennetsen (d. af J. B., Rkbg.) og kontorass. Erik Fogh Jensen, Hirtshals. – 23. Frk. Mary Edna Casy, Canada, og Ivan Olesen (s. af murer E. O., Rkbg.). – 24. Frk. Gunhild Jensen (d. af fru J., Rkbg.) og frisør Bent Jensen, Herning. – 31. Kontorass. frk. Allis Hvid, Hvidovre, og trafikass. Ejvind Laurberg (s. af skrædderm. L., Rkbg.).

Fødselsdage: 7. Fru Johanne Pedersen, torvet, 70 år. – Laurids Lauridsen, Nørregade, 75 år. – 11. Enkefru K. Sørensen, Reberbanen, 85 år. – 26. Chr. E. Christensen, Søndergade, 70 år. – 29. Forfatteren Johannes Smith, København, før Rkbg., 60 år. – 30. Overlæge, dr. med. Johs. Graversen, København, før Rkbg., 70 år. – 31. Automobilforhandler J. Kr. Hebroe, Grønnegade, 70 år. – Fhv. landinspektør P. Ryge Hasselbalch, Møllevej, 85 år.

Døde: 3. Fhv. cykelhandler A. Ditlefsen, Reberbanen, 77 år. – 20. Direktør Jens Kjeldsen, Chr. Hustedsvej, 66 år.

FEBRUAR

Ringkjøbing oplevede februar som det vågnende forår. Det var et forunderligt vejr, mildt som dage hen i april. Den gamle by nød det. Facaderne tog lyset til sig og gav sig hen i uskrømtet glæde over den varmende sol. Torvet lå som et smilehul, og gaderne var som øjenkrogsrynker på vise gamle mænd, dybe og milde og med et lunt glimt af alderdommens overbærenhed. Februar kyssede den gamle by vårlovene på kinden.

1. har kontorchef F. Garlet, Kongshøjvej, været ansat ved Den vest- og sønderjydske Kreditforening i 25 år. – 17. Måleraflæser Svend Nielsen afløser bankfuldmægtig Kamp som formand for idrætsforeningen. – 19. Ringkjøbing Grundejerforening fylder i dag 50 år. – 24. Kommunen yder tilskud på 40.000 Kr. til Ringkjøbing hallen og for 5000 kr. ny bøger til skolens bibliotek. Samtidig nedsættes elprisen med en øre til 16 øre pr. kwt., mens ejendoms-skatte stiger med 162.700 kr.

Bryllup: 7. Frk. Emmy Lerche (d. af Kaj L., Rkbg.) og landbrugsmedhjælper Erik Jensen, Gl. Sogn. – 28. Frk. Ruth Knudsen (d. af fru Sigrid Jensen, Rkbg.) og Jørgen Schjerlund, Esbjerg.

Fødselsdage: 1. Vognm. Kronborg, V. Strandg., 60 år. – 3. Fru Dagmar Bloch, Vellingvej, 70 år. – 4. Pens. postmester E. Dyekjær, Fjordalle, 85 år. – 7. Aurelius Jonassen, Godthåbsvej, 70 år. – 9. Slagteriarbejder Ejnar B. Madsen, Fjordvang, 50 år. – 12. Frk. Bodil Jensen, I. P. Nielsensvej, 70 år. – 14. Fru Jonas Nielsen, Herningvej, 65 år. – 20. Bilforhandler Bech Hansen, Skolevænget, 50 år. – 21. Murer J. Nørgaard Lauridsen, Godthåbsvej, 75 år. – Skorstensfejmester Lund Christensen, Kongshøjvej, 50 år. – J. P.

Pedersen, Vellingvej, 60 år. – 25. Fru Inger Kjeldsen, Kongshøjvej, 75 år. – Frk. Anna Torp, Mylius Erichsensvej, 80 år. – 28. Redaktør Robert Jensen, Amtsbladet, 50 år.

Døde: 4. Arbejdsmand Georg Due Kristensen, alderdomshjemmet, 72 år. – 11. En på hele egnen meget kendt mand, auktionsmester Andreas Jensen, Hvide Sande, 91 år. – 13. Fru Bodil Damgaard, Mellemgade, 78 år. – 20. Fru Line Nordestgaard, 84 år.

MARTS

Torsdag den 12. holdt amanuensis cand. mag. Hans Mathiesen et foredrag i Botanisk Forening i København om plantevæksten og vandforholdene i Ringkjøbing fjord. Det fremgik af dette, at vandet stadig var brakvand, selv om saltindholdet var forøget, og at plantevæksten var præget af mange ferskvandsformer.

Men til trods for al dette er fjorden stadig sig selv. Og selv om det forekommer en, at de mægtige skrænter er blevet meget små, og at vandet ikke er det vældige hav, som da man var dreng, så er fjorden dog alle ringkjøbingenseres første mål, når de vender hjem. – Og ingen bliver skuffet.

4. I Ringkjøbing skole er blevet indskrevet 104 nye elever, der fordeles på fire 1. klasser. – 9. En generalforsamling vedtager med 17 stemmer for og 16 imod og 4 blanke, at missionshotellet søger spiritusbevilling. – 12. Assistent Frk. Bertelsen 40 års jubilæum i Kreditforeningen. – 14. Ringkjøbing roklub har nu 100 medlemmer. – 16. Museet får overdraget en mosefundet skubbekværn, der er 4500 år gl. – 20. Tidl. politifuldmægtig i Rkb., politimester

A. Krag, Odder, udnævnt til ridder af Dannebrog. – 23. I dag er det 25 år siden, »Sommerlyst« stiftedes for anden gang. – 24. Centraliseringen af fagskoler har berørt Ringkjøbing stærkt, idet teknisk skole kun har haft halvt så mange elever som tidligere år.

Guldbryllup: 5. Fhv. skibsprovianteringshandler P. Jensen og hustru, Ø. Strandgade.

Sølvbryllup: 10. Hotelejer Knud Møller og hustru, Hotel Ringkjøbing.

Bryllup: 7. Frk. Ella Sørensen, Ørum, og matros Orla Reffs, Rkb. – 10. Frk. Ida Noesgaard Nielsen, Ulfborg, og kbmd. Vagner Nørgaard, Ulfborg (S. af N. N., Rkb.). – 11. Frk. Viola Jørgensen (d. af J. J., Rkb.) og forvalter Ejnar Mouridsen, Velling. – 12. Frk. Jonna Iversen, Thyborøn, og fisker Kaj R. Nielsen (s. af Alfred N., Rkb.). – 14. Kontorassistent frk. Sonja Sand og frisør Henning Nielsen, bg. Rkb. – 15. Frk. Lissy Jensen, Virum, og mekaniker Helmuth Christensen, Rkb. – 21. Frk. Alice Knudsen og journalist Knud E. Stentoft, bg. Rkb. – 28. Frk. Else Munk, Aalborg, og flyverløjtnant Svend Kornøe (s. af bankkasserer K., Rkb.). – 30. Frk. Jonna Mathiasen, Vemb, og snedker Svend Aage Christiansen (søn. af J. H. C., Kongevejen, Rkb.).

Fødselsdage: 6. Typograf Sofus Schulz, Møllevej, 80 år. – Henrik Jensen, Mellemgade, 75 år. – 7. Kontorchef i kreditforeningen Holger Jensen, 60 år. – 9. Politimester C. N. Fenger-Eriksen, Herningvej, 60 år. – 13. Fru Johanne Olsen, Kirksvej, 75 år. – 16. Inkassator Jens Pedersen, Tværvej, 60 år. – 23. Chr. Nielsen, V. Strandgade, 65 år. – 25. Niels P. Nielsen, Bymarken, 75 år. – 27. Fhv. fiskehandler Thomas Lauridsen, alderdomshjemmet, 85 år. – 29. Fru Kirstine Mulbjerg, Østergade, 70 år. – Fru Karen Enevoldsen, Godthaabsvej, 85 år.

Døde: 1. Landbrugskandidat, lic. agro Birger Møller, Fjordbrinken, 34 år. – 15. Husejer Iver Iversen, Vellingvej, 80 år.

APRIL

Vores første viberede fandt vi i anlægget, ganske vist i sandgraven, som den kaldtes (nu er sandgraven smukt anlagt med damme og broer og græsplæner) men også dengang var den en del af Alkjær Lukke. Anlægget var i det hele taget rammen om utallige dejlige timer, selv om der ingen voliere var med smukke fugle og ænder og svaner i dammene og friluftsscene på den ny græsplæne. De store kastanjetræer, hvorfra vi hentede vore kastanjer, står der endnu, og mon ikke det træ med det hjerte med to bogstaver i og pil igennem står på det samme hemmelige sted, hvor det altid har stået.

Gregers Tang er død – et budskab, der af alle gamle ringkjøbingensere vil blive modtaget med vemod, men alligevel kalde på lyse minder om dejlige dage på Ringkjøbing fjord i Tangs båd med den elskelige Gregers Tang ved rorpinden. Tre slægtled har han opdraget til søen – tre slægtled, der alle blev hans venner. *J. H.*

1. Ringkjøbing havn overtager vandbygningsvæsenets pier og havnespor uden vederlag. – Tilsagn om statstilskud til Ringkjøbing-hallen på 264.000 kr. – Rkbg. boligforening har planer om at anlægge parkbebyggelse i »Vesterkær«. – 2. Den ny vej på den gamle skydebane er nu afstukket. – 7. Bogtrykker Louis Rasmussen har været turistmand i 40 år. – U.S.A.s ambassadør, Val Peterson, gæster i dag Rkbg. og besøger børnehjemmet, aldersrenteboligerne, Vedersø, Husby sognegård og Hvide Sande. – Arbejdsmand Laurids Lauridsen valgt til formand for Invalide- og folkepensionist-

foreningen i stedet for Th. Thomsen, der ikke ønskede genvalg. Bankfuldmægtig G. Fomsgaard 25 år i landbobankens tjeneste. – 11. har pølsemaker Chr. Bollinger været ansat hos slagter Kjærsgaard og søn i 25 år. – 12. Fiskeeksportforretningen Thue Nielsen & søn indfører ny dansk vare på markedet: pandefærdige fisk. –

Gregers Tang som mange vil huske ham – i båden på fjorden og med en lille »lærling« ved rorpinden. Lærlingen er arkitekt Jørgen Holm og hans farbrødre urmager Halvor Holm og maleren Peter Holm, der har fået lov til at sejle med.

13. 2000 bækørreder udsættes i dag og i morgen i Rkbg. fjord som led i experiment.

Guldbryllup: 16. Vognmand Theodor Jensen og hustru, Vestergade.

Sølvbryllup: 14. Motorfører Arne Juulsgaard og hustru, Enghavevej.

Bryllup: 26. Frk. Jytte Hansen, Lem, og bankassistent Elihard Kristensen (s. af politiass. K. P. K., Lemvig, før Rkbg.).

Fødselsdage: 3. Købmand Duva Holck Pape, Kongevejen, 50 år. – 4. Tidl. mælkehandler, rentier Viggo Hansen, Baunshøj, 70 år. – Søren Jensen, Nørregade, 70 år. – 9. Forlagsboghandler Ejnar Andersen, København, før Rkbg., 60 år. – 10. Pens. togfører Lybæk Hansen, Hoffgaardsvej, 70 år. – 11. Fisker M. Bækby, Vellingvej, 50 år. – 17. Anton Steiner, Vestergade, 70 år. – 30. Jens Mouridsen, Mylius Erichsensvej, 50 år.

Døde: 2. Fhv. landmand Niels Jensen Agerbo, Østergade, 58 år. – 3. Frk. Mariane Jørgensen, alderdomshjemmet, 78 år. – 19. Snedker Gregers Tang, Herningvej, 85 år. – 21. Forstanderinde, frk. Marie Andersen, 56 år. – 24. Fru Dagny Ibsen, Bildtsvej, 56 år. – 26. Johan Ludvig Gundelach, Østergade. – 29. Overlærer Kaj Hansen, Steen Blichersvej, 65 år.

MAJ

Den driftige fiskerby, Hv. Sande er bekymret for sine besejlingsforhold. Selv om sandpumperen hver sommer renser indsejlingen til havnen for den sandbarre, der alt for hurtigt skyder op, har kutterne tid efter anden besvær med at komme ubeskadigede i havn. Særligt i denne tid er det galt, og flere kuttere har måttet på bedding for at få bunden repareret efter den hårde medfart.

Kyndige folk siger, at en mole er det eneste, der kan hindre dannelsen af sandbarren, og at besejlingsforholdene ikke vil blive helt gode, før molen er bygget.

Ministeriet har indtil nu afslået alle ansøgninger om tilladelse til molebyggeri.

8. Det ny »Nordsøværft« får 110 tons trawler i ordrer. – 16. Torvegade, der i disse dage er ved at blive udvidet, bliver 7 meter bred. – 18. De to postbude, far og søn, Henry og Harry Flytkjær, tilbringer 9 timer i synkefærdig båd på Stadil fjord. – 20. Den 17-årige bagerlærling Niels Martin Nielsen, Rkbg., druknede under rotur på Ringkjøbing fjord. – 28. Kontorbestyrer Viggo Christensen, Rkbg., udnævnt til bestyrer af det nye amtsarbejdsanvisnings-kontor i Herning, og overassistent Albert Laursen til bestyrer af det nye kontor i Holstebro. – 29. Pastor Traberg Lauritsen er blevet udnævnt til sognepræst i Lindholm ved Aalborg.

Sølvbryllup: 15. Købm. Duva Holck Pape og hustru, Kongevejen. – 20. Slagtermester Bøgebjerg og hustru, V. Strandgade.

Bryllup: 10. Defektrice, frk. Bente Riis, Hvidbjerg, og ekspedient Jørn Hansen, Kalundborg (s. af tømrer J. P. H., Rkbg.) – 16. Frk. Jonna Andersen (d. af vognm. P. A., Rkbg.) og slagter Niels Chr. Brienholt, Holstebro. – Frk. Vera Christensen, Ørnshøj, og maler Kaj Toft Jensen, Rkbg. – 16. Frk. Anne-Lis Hinge, København, og glarmester Jørn Bank Jensen, København (s. af glarm. B. J., Rkbg.). – Husass. frk. Karna Henriksen (d. af arbejdsm. John H., Rkbg.) og fisker Kristian Christensen, Stadilø. – Frk. Lis Mortensen (d. af Johs. M., Rkbg.) og Jeppe Sørensen, Staby.

Fødselsdage: 3. Fuldmægtig Munk J., Skolevænget, 50 år. – Ap-preturmester P. Larsen, Nørredige, 70 år. – 6. Indremissionær Johs. Stouby, Kongshøjvej, 60 år. – 10. Johs. Haakonsen, Vestergade, 60 år. – 14. Fru Ane Elkjær, Herningvej, 75 år. – 18. Fru Ida Larsen, St. Blichersvej, 70 år. – 23. Maskinhandler Ejnar Rasmussen, Reberbanen, 70 år. – 24. Revisor A. C. Hansen, Herningvej, 70 år. – 28. Fru Karen Villesen, Smedegade, 75 år. – Maler Svend Bech Olsen, Søndervig, 50 år.

Døde: 9. Købmand Henry Hansen, Tangsvej, 63 år. – 13. Dispo-

nent H. E. Engelbrecht Knudsen, Herning, før Rkbg., 42 år. – 23. Frk. Cecilie Aaes, Vestergade, 60 år. – Fhv. bankbud Thorvald Jensen, Bredgade 60 år.

JUNI

Den 1. juni åbnede det splinterny missionshotel. Anskaffelsessummen beløb sig til i alt godt 1 mill. kroner. Det er jo en slump penge, men tilsyneladende givet godt ud. Smukt og praktisk er det indrettet, og det vil uden al tvivl afhjælpe et savn i den kommende turist-sæson, hvor Ringkjøbing venter det hidtil største antal gæster, Men – som en udtalte – det er en torn i torvets øje.

1. har fuldmægtig Munk Jensen været ansat i 25 år i Vest- og sønderjydske Kreditforening. – 2. I dag ankom de sidste af de 35 børn, der skal opholde sig den første tid i Guldberglejren i Nr. Lyngvig i sommer. – 3. Der er bevilget missionshotellet ret til udskænkning af stærke drikke. – 11. Et lille råkid gik i dag rundt i gaderne i Rkbg., før det blev fanget og sat ud i Velling plantage. – 13. Dyrslæge Bo Frederiksen behandler cirkusløve mod forstoppelse. Løven kom sig. – 17. Advokat Knud Dalgaard-Knudsen indtræder som medindehaver af faderens, Irsagfører Dalgaard-Knudsens forretning. – 18. Nordsøværftet lader den første stålkutter, der er bygget i Rkbg., løbe af stabelen, og den 26. begynder man at uddybe havnen ud for værftet, der udvider med en monteringskaj på 30 m. – 23. Vesttyske børn, der i en månedstid har været gæster i Guldberg-lejren i Nr. Lyngvig overrækker Ringkjøbings borgmester en erindringsgave fra Berlins overborgmester. Et

nyt hold på 82 børn – deraf en del fra Frankrig, Tunis og Algier – er straks parat til at rykke ind – og sådan fortsætter de hele sommeren. – 26. Ved Licitation over arbejdet med »Vesterhavs-Hallen« – som den påtænkte Ringkjøbing hal er døbt – er det laveste tilbud på håndværkerudgifterne 483.000 kr. Overslagssum 496.000 kr.

Bryllup: 6. Frk. Ruth Siggaard, Herning, og isenkræmmer Stig Møller Jacobsen, Herning (s. af fru Marie J., Rkbg.). – Sygeplejerske frk. Inger Mogensen (d. af fru K. M., Rkbg.) og maskinarbejder Niels Møller, Lem. – Frk. Birgit Næss Schmidt (d. af læge N. S., Rkbg.) og cand. pharm. Bendt Houmark Risdal (. af kreditforeningsfuldmægtig R., Rkbg.). – 20. Kassererske frk. Ruth Orloff Bøndergaard og slagtersvend Leo Aggerholm, begge Rkbg.

Fødselsdage: 2. Fru bibliotekar Thornild, Kaj Munksvej, 65 år. – 3. Fru Anna Kolstrup, Esbjerg, før Rkbg., 75 år. – 5. Hans Peder Thøgersen, Mellemgade, 65 år. – 9. Fru Mette Pedersen, Godthåbsvej, 65 år. – 12. Fru Kathrine Madsen, Østergade, 75 år. – 13. Fru Hvegholm, Møllevej, 75 år. – 15. Fru Kirstine Jonassen, Godthåbsvej, 65 år. – 17. Hotelejer Fritz A. Melms, Håndværkerforeningen, 60 år. – 17. Ekstraarbejder Aksel Nielsen, Kongevejen, 50 år. – 24. Fru Dinna Sørup, Mellemgade, 70 år. – 29. Fru hotelejer Pedersen, Søndervig, 65 år.

Døde: 11. Fru Mathilde Iversen, Nørredige, 81 år.

JULI

Folkefesten og dyrskuet i denne måned blev den helt store succes. Dyrskuet var det største i 25 år med et besøg på 4000 mennesker, måske fordi det var henlagt

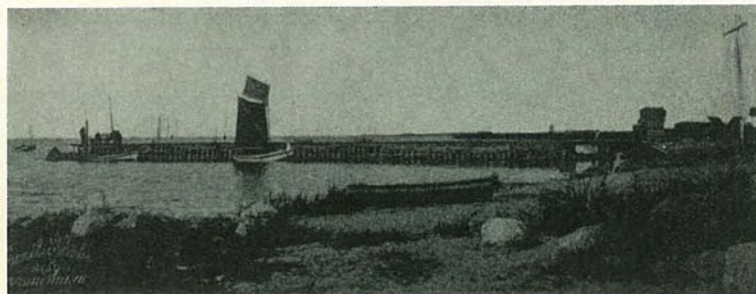
til fjorden mellem Mylius Erichsensvej og havnen og som sådant blev benævnet »Dyrskuet ved Ringkjøbing Strand.«

På trods af, at den svømmende smørrebrødsjomfru, Elna Andersen, ikke nåede over det, hun ville over, blev folkefesten dog en folkets fest med den populære Lily Broberg som en kvædende fortolker af folkets sentimentale tilbøjeligheder – på sportsplads og i anlæg, og med tivoli ved havnen og frømandsdemonstration og sportsopvisning og Odense pigegardes søde og dygtige piger og til sidst bal på torvet og i anlægget. Jo, sandelig forstår man at feste i Ringkjøbing.

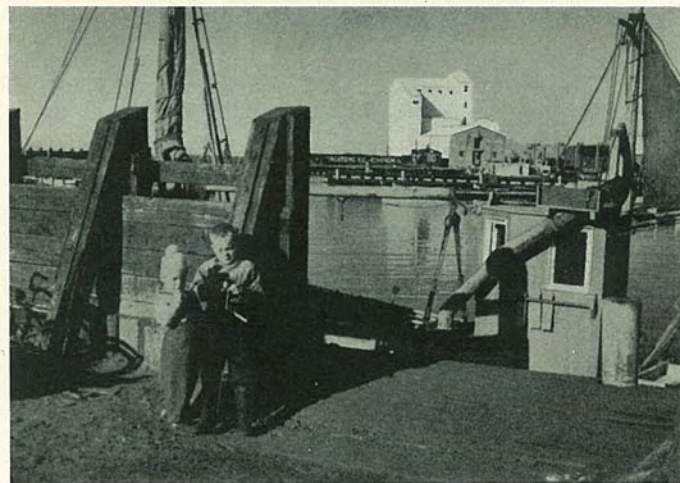
9. Maleren Knud Eel åbner maleriudstilling på det gamle badehotel i Søndervig. – 10. Sandpumper nr. 4 er begyndt oprensningen af sejlrenden til havnen. Arbejdet vil koste 20.000 kr. – 13. Ny tæppefabrik starter i dag i el-værkets maskinhal. – 20. Så er makrellen kommet til Søndervig, og lystfiskerne havde alle tiders søndag i går. – 24. Sundhedskommissionen nedlægger badeforbud ved fjorden på strækningen fra havnen til Kaj Munksvej. – 31. Sildemelsfabrikken i Hv. Sande begynder i dag at producere igen.

Sølvbryllup: 22. Formand for amtsvejvæsenet Peder Christian- sen og hustru, V. Strandgade.

Bryllup: 4. Damefrisør frk. Birthe Dinhof Poulsen (d. af arbejdsmand V. P., Rkbg.) og kontorist Jens Georg Krogsgaard, Odense. – 11. Frk. Inga Mortensen, Nr. Nebel, og murer Finn Jensen (s. af red. Robert J., Rkbg.). – 18. Ekspeditrice frk. Bente Christensen, København, og kontorist Børge Drest Nielsen (s. af

Ringkjøbing »havn« omkring år 1900.

Havnen i dag med en af de nye kornsiloer.

Christen D. N., Rkbg.). – 25. Frk. Rigmor Kirkegaard Knudsen (d. af Thorvald K., Rkbg.) og fisker Sahl Rasmussen, Staby.

Fødselsdage: 1. Fru Margrethe Madsen, Mylius Erichsensvej, 75 år. – 4. Fru Maren Ditlevsen, Grønnegade, 75 år. – 7. H. P. Holmager, Herningvej, 90 år. – 7. Dommer H. D. Fabricius, Frederiksberg, før Rkbg., 95 år. – 19. Frk. Mette Christensen, Reberbanen, 85 år.

Døde: 1. Husbestyrerinde Maren Braa Andersen, Ø. Strandgade, 66 år. – 2. Fhv. arbejdsmand Niels Bro Jensen, Enghavevej, 89 år. – 7. Fru Marie Andersen Broe, 71 år. – 8. Pens. overpostbud N. A. Nielsen, Nørredige, 85 år. – 17. Konsulent H. P. Christiansen, Glostrup, før Rkbg., 70 år. – 20. Smed Adolf Thode, Herningvej, 72 år. – Fru Mariane Ebsen, V. Strandgade. – 22. Fhv. arbejdsmand Anton Bækby, Reberbanen, 77 år.

AUGUST

»Stik lige ud til mælkemanden og få $\frac{1}{2}$ sød og en $\frac{1}{2}$ skummet. Her er penge og spand!« Så fik man pun-gen og den blåmaljerede, bulede og stødte mælkespand i hånden og gik ud til mælkeemanden, til hans hest og hans klokke.

Lille Søren går den dag i dag ud til mælkeemanden og får sin spand fyldt op. Ganske vist har mælkeemanden ingen klokke mere og i nogle tilfælde er han også motoriseret, men mælk i løst mål sælger han stadig.

Dette ophører dog snart. I det sidste byrådsmøde forelå fra sundhedskommissionen et forslag til ændring

af mælkevedtægterne, som går ud på, at salg i løst mål fra mælkevogn ophører. Byrådet vedtog indstillingen.

4. Dårlige fiskeforhold i Rkbg. fjord tvinger de unge fiskere til at søge arbejde andre steder. – 5. Besøget på vandrerhjemmet er støget betydeligt, efter at vandrerne nu kan få tilberedt mad. – 10. Der har fundet en del tyverier fra badende sted på klitten i år, sidst i går, hvor en mand mistede tegnebog med 300 kr. – 11. Udvidelsen af Hv. Sande skole er endt, og skolen kan nu rumme 460 børn. Udvidelsen har kostet 266.000 kr. – 12. I en have hos arbejdsmand Verner Sørensen, V. Strandsbjerg er fundet en rose med tre røde og en hvid blomst på samme stilk. – 15. I Sønder-vig var den højeste temperatur i går 29,5 grader. – 24. 23 meter høj kornsilo er bygget på havnen af Lindbergs korn- og foderstofforretning. – 28. Ringkjøbing-Ørnvej banen har i sidste drifts-år et underskud på 181.000 kr. mod forrige år 165.000 kr.

Sølvbryllup: Sygehusinspektør Bundsgaard og hustru, Øster-toften.

Bryllup: 1. Frk. Ina Andersen og lærer Lars Hansen, Frederiks-havn (s. af fru missionær H., Rkbg.) – 25. Børnehavelærerinde frk. Kirsten Kamm, Ringsted, og forstfuldmægtig Peder Skarre-gaard (s. af konsulent S., Rkbg.). – 28. Stud. pharm., frk. Lone Agdal, København, og eksam. pharm. Jørgen Nielsen, Ringkjøbing.

Fødselsdage: 5. Fru Augusta Simonsen, Smedegade, 70 år. – 7. Driftsleder Th. Olsen, Mylius Erichsensvej, 75 år. – Vejformand Hans Vognstoft, 70 år. – 12. Fru Karen Boll, Østergade, 75 år. – 15. Møbelpolstrer V. Pedersen, Mellemgade, 65 år. – 22. Chauffør Niels Pedersen, Skolevænget, 50 år. – 27. Maleren Peter Holm, Herningvej, 70 år. – 29. Arbejdsmand Carl Christensen, Reber-banen, 50 år. – 30. Fhv. købmand I. M. Nielsen, Tangsvej, 70 år.

Døde: Snedkermester Jens Hvegholm, Møllevej, 77 år. – 4. Fhv. avlsbruger Thorbøll Christensen, Kongevejen. – 7. Genealogen

Thorvald Lodberg, København, 67 år. – 12. Fru Astrid Emilie Gadgaard, Herningvej, 54 år. – 21. Fru Christine Jensen, Mellemgade 72 år. – 27. Kontorbud Aksel Frichmann, Reberbanen, 59 år.

SEPTEMBER

Den gamle by forandrer sig, umærkeligt. Hvis man ikke hele tiden har fingeren på pulsen, blir man overrasket. En dag opdager man, at her er en bygning skudt op, lydløst og i al hemmelighedsfuldhed, forekommer det en, og hist og her er kommet huse, der heller ikke har ligget der før. Havnens profil er forandret. Set syd fra fjorden har den ny kornsilo noget kirkeagtigt over sig, og ud langs Vellingvejen er der blevet et helt villakvarter. Jo, den gamle by forandrer sig, i dølgsmål, men alligevel forbavsende hurtigt i forhold til før.

2. I dag bliver Odd Fellow institutionen, loge nr. 17, Steen Blicher, 75 år. – 6. Rkbg. Roklubs 4årers inrigger vinder løb ved stævne i Silkeborg. – 10. Menighedsrådet og byrådet køber et stykke af Janus Nielsens Toft med henblik på ny præstegård. – 18. Teaterforeningen for Rkbg. og omegn er 1 år og har overskud for den første sæson. – 21. Leif Hansen blev formand for Fiskernes Bokseklub. – 23. Hjælpepræst ved Kingos Kirke i København. Børge Engmarksgaard er beskikket til kaldskapellan i Rkbg. fra 1. oktober. – 24. Projekt til udvidelse af Rkbg. skole vil antageligt koste 1½ mill. kr. og kommer til at omfatte 8 ny klasser samt svømmebasin. – 27. Finn Thornild (s. af fhv. bibliotekar T., Rkbg.) er ansat som bestyrer af arbejdsanvisningens filialkontor i Rkbg. –

29. Udvalgets formand, pastor Sejer Fink, tager det første spadestik til »Vesterhavs-Hallen«, der ventes færdig 1. septbr. 1960.

Sølvbryllup: 2. Tømmerhandler Peder Trillingsgaard og hustru, Torvegade. – 26. Jens Mouridsen og hustru, Mylius Erichsensvej.

Bryllup: 5. Frk. Margit Jensen og Niels Stampe, begge Rkbg. – Frk. Inge Juelsgaard (d. af motorvognsfører Arne J., Rkbg.) og Martin Larsen, Fjerritslev. – 5. Kontorass. frk. Annelise Knudsen (d. af farver K. Ager K., Rkbg.) og seminarieelev Lasse Byrge Sørensen, Lyngby. – 6. Frk. Anna K. Skov Jensen, Øs, og Kr. Henriksen (s. af arbejds. Johs., H., Rkbg.). – 16. Frk. Karen Bech Olsen (d. af bagerm. B. B. O., Rkbg.) og Niels Chr. Hansen, Holbæk. – 26. Frk. Bodil Andersen, Smidstrup, og Peder Knudsen (s. af gasværksarb. Johs. K., Rkbg.).

Fødselsdage: 22. Forretningsfører Einar Jeppesen, Struer, før Rkbg., 60 år. – 24. Lrs. K. K. Bagger, København, før Rkbg., 60 år. – Tømmerm. Peder Nissen, Hoffgårdsvej, 80 år. – Fhv. stationsforstander Einer Tang, Holte, før Rkbg., 80 år.

Døde: 4. Civilingeniør Johs. Alfred Viuff, Kolding, før Rkbg., 57 år. – 8. Frk. Marie Berthelsen, 93 år. – 18. Bagersvend Herman Leach, Kongevejen, 69 år. – 23. Isolator Peter Pedersen, Rindum, 46 år.